

Nieuwsbrief van Kicozo mei 2022, met onder meer:

Lieve mensen...

Ik zit hier achter mijn laptop te glimmen na het prachtige Kicozo Symposium Pijn in de Palliatieve Fase op 13 mei j.l. Wat geweldig dat wij weer bijeen konden komen. Dat geeft energie en inspiratie. Straks een verslagje.

Het zomerse weer heeft intussen onze Heerlijkheid De Levensboom, onderdeel van de Kicozo campus in Wernhout, vol laten schieten met leven. Een mooie gelegenheid om daarvan te genieten is een van de Zomerse Kruidendagen met Fran Hüsstege op 12 of 24 juni a.s. Daarover straks meer.

Ons grasland met talloze plantensoorten zoals margrietten, duizendblad en Sint-Janskruid is weer prachtig. Kees heeft er paadjes in gemaaid zodat je tijdens de lessen kunt genieten van wat groeit en bloeit. We hebben tientallen vogels – die geen woningnood kennen bij ons ☺ – zoals mezen, merels, duiven, waterhoentjes en zelfs een fazant en een bonte specht. Kikkers lokken elkaar in de vijver en schildpadden liggen te zonnen aan de waterkant. En zodra het boven de 25°C wordt kun je ook weer luisteren naar de krekeltjes in de wei.

Interessante weetjes en nieuwtjes

Online maandelijks Kicozo Complementair Café.

Via Zoom houd ik elke eerste dinsdag van de maand deze gezellige bijeenkomst. Onder mijn leiding sparren zorgprofessionals met elkaar over onderwerpen m.b.t. complementaire zorg, die door de deelnemers bepaald worden. Heel informeel, gezellig en toch leerzaam. Zo komen de meest uiteenlopende zaken aan bod, zoals CZ in de verstandelijk gehandicaptenzorg en waar je op moet letten met aromazorg bij mensen met een neiging tot epileptische aanvallen. Maar natuurlijk ook wat geur met je doet als je dementie hebt, of wat er mogelijk is bij neuropatische pijnen. Het is overigens beslist geen “alternatief uurtje” maar bedoeld om je op weg te helpen of vragen te beantwoorden m.b.t. integratieve zorg. Zorgprofessionals zijn van harte welkom! Nieuwe data zijn: 7 juni, 7 juli, 2 augustus en 6 september a.s.

Aan het eind van deze nieuwsbrief lees je hoe ook jij deel kunt nemen.

Casuïstiek – Els obstipatie & Koele Buikwassing™

De Belgische Karina doet de opleiding AromaZorg in de Oncologie bij Kicozo. Het schrijven van een casuïstiekbeschrijving behoort tot de opdrachten.

Karina beschrijft daarin haar zorg voor een vrouw van rond de 60, laten we haar Els noemen. Zij heeft naar de botten gemetastaseerde borstkanker, is daarvoor behandeld met taxanen, nu gevolgd door palbociclib, een angiogenese remmer die gegeven wordt aan mensen met een HER positieve en gemetastaseerde borstkanker. Els krijgt ook andere medicatie voor hart en bloeddruk, een antipsychoticum, maagzuurremmer, extra calcium en vitamine D. Daarnaast pijnmedicatie waaronder Transtec pleisters voor ernstige chronische pijn en Temgesic sublinguaal (beiden buprenorfine, een opiaat). Voor obstipatie krijgt de vrouw Laxoberon.

Ondanks die laxantia geeft de dame aan dat zij nog veel last heeft van obstipatie en vraagt aan Karina of zij daar iets aan kan doen. Die legt uit dat ze een Koele Buikwassing™ kan geven en hoe dat in zijn werk gaat. De vrouw is aangenaam verrast over het effect van de wassing. Ze zegt: “Ik dacht eerst, hoe kun je nu die darmen laten werken door met een washandje over de buik te wrijven, maar ik moet toegeven dat het wel een warm en behaaglijk gevoel is achteraf”. Na twee dagen informeert Karina bij Els hoe het gaat. Die meldt met typisch Vlaamse woorden dat ze na de 1e keer de Koele Buikwassing™ te hebben ondergaan al veel gemakkelijker “naar het groot toilet” kon gaan, wat daarvoor al dagenlang niet was gelukt. “Allez”, zegt ze, “wat zoiets al niet kan doen”. De interventie wordt daarna regelmatig ingezet, gezien haar opiaatgebruik voor haar pijn en met succes.

De Koele Buikwassing™ wordt steeds vaker toegepast in de zorg. Je leert hem op een van de AquaZorg workshops (of als onderdeel van meerdaagse scholingen op het gebied van palliatieve zorg of dementiezorg) bij Kicozo. Ook kun je bij ons in Train de Trainer workshops leren hoe je de techniek aan je team overdraagt. Zo draag je met deze veelal effectieve niet-farmacologische bij aan meer comfort en minder medicatiegebruik bij patiënten. Een goed gevoel!

AquaZorg lesdagen – weldaad met water

Bij het gebruik van AquaZorg – een term die afgeleid is van het bekendere “hydrotherapie” – in de zorg gebruiken we de diverse werkingsmechanismen van water om reacties in gang te zetten in het gehele lichaam. AquaZorg gaat verder dan het ontspannen baden of douchen. We kunnen met het gebruik van watertechnieken krampen en pijnen verlichten, de spiertonus verbeteren, de doorbloeding bevorderen, de vaatwanden versterken, ontstekingen tot rust brengen, obstipatie verminderen, de respons op stress en spanningen verbeteren, gemakkelijker ontspannen en beter slapen. Je leert de eenvoudige toe te passen technieken bij Kicozo.

Op **8 juni a.s.** is er op de **campus van Kicozo** een lesdag AquaZorg in de Zorg. Zorgprofessionals zijn van harte welkom. Je kunt je aanmelden via email, waarna je een inschrijfformulier ontvangt.

Zomerse Kruidendagen met Fran Hüsstege 12 of 24 juni a.s.

Fran Husstege en Madeleine Kerkhof organiseren elk jaar zomerse kruidendagen met aromatische kruiden en het gebruik daarvan als geurig, kleurig en geneeskrachtig onderwerp. Deze keer kun je kiezen uit: Zondag 12 juni of Vrijdag 24 juni.

In de ochtend bieden we een theeproeverij met als thema - gericht op de huid & huidzorg. We gaan verse kruiden plukken (afhankelijk van wat de natuur op onze locatie ons geeft), een lekkere pot kruidenthee zetten en informeren je over oogsten en verder verwerken.

In de middag ga je (naar verwachting) je eigen St. Janskruid plukken en St. Janskruidolie maken (b.v. voor zonnebrand en zo). Je leert verder enkele basisstoffen, essentiële oliën & CO2 extracten voor de huid kennen en een fijn huidproduct maken.

Lemniscaat Massage weldaad voor de meest kwetsbare patiënten 15 juni a.s.

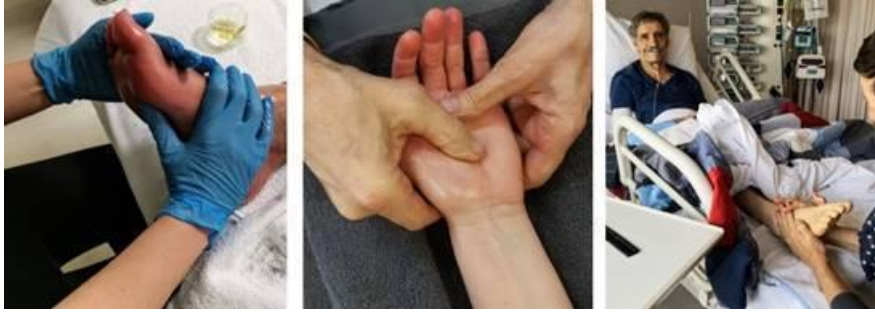
Aanraken en aangeraakt worden zijn basisbehoeften, misschien nu wel meer dan ooit. Bij verdriet, angsten, spanning en eenzaamheid kan een eenvoudige aanraking soms van grotere betekenis zijn als een gesproken woord.

Lemniscaat massage wordt gebruikt om extra comfort, troost, diepe rust en steun te geven, en ook om mogelijke blokkades op te heffen. De lemniscaat symboliseert het oneindige, zonder begin en zonder einde – in eeuwige beweging. Het is een verbindende beweging zonder begin- of eindpunt: alleen een kruispunt. Het negatieve wordt zachtjes omgedraaid in het positieve. Alles heeft twee kanten en deze “tegenpolen” hebben elkaar nodig om de juiste balans te kunnen vinden, zodat het evenwicht hersteld kan worden.

In Kicozo's workshop Lemniscaat Hand- & Voetmassage leer je deze diep troostende en rustgevende techniek in een dagdeel van 3 uur. Een echte weldaad bij angsten, (chronische) stress, onrust, depressie, slaapproblemen, meer speciaal maar niet uitsluitend voor in de dementie- en Parkinsonzorg, de palliatieve en terminale zorg, oncologie, verstandelijk gehandicaptenzorg en voor kinderen.

Op de mooie locatie van Skills Update in **Veenendaal op 15 juni a.s.** in de middag.

Voor het najaar komen de data binnenkort op de Kicozo website.

AromaZorg Zuster & Kicozo en de zomervakantie

Van **1 juli t/m 31 juli** a.s. nemen wij onze welverdiende rust. Dat wil niet zeggen dat we onze mails niet lezen, want we vinden het belangrijk om er voor je te zijn. In deze periode echter beantwoorden we alleen dringende e-mails, zoals voor **adviezen rond zeer kwetsbare patiënten**, zoveel mogelijk direct. Al het andere moet dan even wat langer wachten, of beantwoorden we wat minder uitgebreid.

Ook AromaZorg Zuster neemt een pauze voor niet-dringende zaken. Gebruik je voor jezelf of in jouw setting onze mooie aromatische producten? **Op tijd voldoende bestellen is dan belangrijk zodat je niet zonder komt te zitten. In juli versturen we alleen zeer dringende bestellingen.**

Dank je wel voor je begrip 😊.

Jaaropleiding AromaZorg start 12 sept a.s. – nog slechts een paar plaatsen vrij

In de wereld van vandaag is het misschien nog wel belangrijker om de mens als geheel te bezien. Elk mens, en vooral de zieke mens, verdient alle aandacht voor de gezondheid van lichaam en geest. Nu meer dan ooit is er een behoefte om verder te kijken dan middelen en maatregelen. We beseffen dat, hoewel onze geweldige zorg topprestaties levert, we nog meer kunnen betekenen voor patiënten en hun naasten met aanvullende zorg, zoals verlichting van angst en pijn, het bieden van troost, een gevoel van veiligheid in een helende(r) omgeving en naast de standaard zorg het bieden van comfortzorg.

Onze Jaaropleiding Aromazorg in de Zorg bied je daar al sinds jaar en dag handvatten voor. Ook dit jaar start op **12 september** deze veelgevraagde opleiding op de vertrouwde locatie van Kicozo in

Wernhout. Natuurlijk is de opleiding er een van "state of the art" ontwikkelingen en gebaseerd op de nieuwste ontwikkelingen, onderbouwing en klinische ervaringen.

Deze opleiding bied je theoretische en praktische vaardigheden waarmee je vaak met meer vertrouwen in jouw setting aromazorg kunt gaan integreren, voor nog meer welzijn van patiënten.

Wil jij je aanmelden? Wacht dan niet te lang want er zijn nog slechts enkele plaatsen vrij. Je vindt alle informatie onder het kopje Scholingen op KICOZO.INFO.

Het Zwanenmeer en Meer...

Onlangs maakte ik kennis met Brigitte Knott Timmers die met een bijzondere co-creatie van straattheater en mimakus ongelooflijk mooie, vertederende en waardevolle belevingen biedt aan alle doelgroepen binnen de zorg. Door af te stemmen op de deelnemers ontstaan er mooie momenten. Brigitte hoort vaak dat deelnemers meer open reageren en – hoe klein ook - mee doen. Zij noemt zichzelf “verschilmaker”. Samen beleven, echt contact en mogen zijn wie je bent staat centraal. Bij het Zwanenmeer en Meer worden sprookjes werkelijkheid en de voorstellingen zijn echte pareltjes die een lach en een traan teweegbrengen.

Het Zwanenmeer en Meer...Op jouw locatie? Meer weten: beleeftheater.ZenM@gmail.com

Symposium Pijn in de Palliatieve Fase 2022, kort verslag

Ik kijk met diepe voldoening, waardering, respect en ontroering terug op een geweldig 12e Kicozo Symposium Pijn in de Palliatieve Fase op 13 mei j.l. Eindelijk mocht en kon het weer.

Wat een prachtige dag in dito locatie. Wat een geweldig Team, fijne collega sprekers en inspirerende omgeving in het Sanadome te Nijmegen. Na de ontvangst door het Kicozo Team en bijpraten met een kop koffie of thee startte de plenaire bijeenkomst met Pijn in de Palliatieve Fase als thema. Echter, niet alleen pijn van patiënten stond centraal.

Zelf ging ik, **Madeleine Kerkhof**, in op diepte- en hoogtepunten in de afgelopen twee jaar, de tijd van de pandemie, waarin zij die pijn van zowel patiënten zoals Kaberi Bosgoed, John van Raamsdonk en Loet Eikenboom, als de mensen er omheen, naasten en zorgenden zoals Irene Kerkhof. Hospice arts en SO **Ronald Van Nordennen** van Groenhuysen ging de verbinding aan met onze pijn, als zorgverleners, die in de palliatieve en terminale zorg lijden onder de pijnen van hun zorgvragers. **Ines von Rosenstiel**, groot voorvechter van en ondermeer Specialist Integrative Medicine liet zien hoever we eigenlijk al zijn gekomen in evidence based integrative medicine en integrative nursing maar ook welke uitdagingen nog op onze weg liggen. Zij inspireerde ons allemaal weer om door te gaan op onze weg naar veilige, effectieve en evidence based c.q. informed integratieve zorg.

Na de pauze was er de 1^e workshop ronde. **Ronald van Nordennen** ging in op de diverse aspecten van pijn, bekeken vanuit de 4 domeinen van palliatieve zorg, de behandeling van pijn binnen de palliatieve zorgsetting met extra aandacht voor farmacologische principes van pijnbehandeling, voor diverse instrumenten om pijn te screenen, te evalueren en de essentiële rol van de verzorging en verpleging hierbij. Geestelijk Verzorger (islamitisch) **Mustafa Bulut** ging in een interactieve workshop op culturele en religieuze waarden in relatie tot pijnstilling voor mensen met een niet-Nederlandse achtergrond. Voetreflextherapeut en workshopleider **Fran Hüsstege** toonde in haar workshop hoe diepe ontspanning bereikt kan worden met lemniscaat massage techniek, die door de deelnemers met enthousiasme ontvangen en geoefend werd. Zelf lichtte ik, **Madeleine Kerkhof**, toe welke nieuwe inzichten er zijn in de evidence informed toepassing van essentiële oliën bij diverse soorten pijn. Zij gaf daarnaast enkele eenvoudige en effectieve voorbeelden van recepturen. Bij Kicozo kun je diverse scholingen volgen waarin AromaZorg en ook andere vormen van complementaire zorg aan bod komen bij pijn. Kijk op de website voor meer informatie.

Na de geweldig verzorgde lunch volgde de 2^e workshop ronde. **Marion Giesberts**, coördinator vervolgopleidingen Pijn & Complementaire zorg/Academie Gezondheid en Vitaliteit/Hogeschool Arnhem en Nijmegen HAN VDO gaf in haar workshop inzicht in hoe pijn kan ontstaan door reacties in het brein en hoe je deze op verschillende manieren kunt beïnvloeden, zowel met farmacologische als niet-farmacologische interventies voor diverse pijnproblemen. Verpleegkundige Complementaire Zorg en TT en HT-specialist **Dorette de Haas**, liet zien en ervaren hoe – onderbouwd door evidence - energetische interventies het welbevinden van de zorgvrager bij pijn in de palliatieve fase kunnen verhogen.

Jonathan Benavides, psycholoog en aromatherapeut gaf een HEARTS workshop. Dat staat voor Hands-on (aanraking), Empathy (empathie), Aroma, Relax (ontspanning), Texture (textuur) en Sound (geluid). Jonathan vertelt je over deze waardevolle therapeutische interventie op basis van een reeks sensorische ervaringen die in verschillende klinische instellingen kan worden gebruikt, in de thuiszorg, maar ook in de praktijk.

De **2-daagse HEARTS scholing** kun je op **10 en 11 oktober** a.s. volgen op onze mooie Kicozo campus. Kijk op de website voor meer informatie.

Na een korte pauze, voorzien van fruit en sapjes, volgde de 3^e workshopronde. Kicozo docent, zorgkundige en massagetherapeut **Barbara Van Ouytsel** liet zien en ervaren hoe je stress en pijn kunt verlichten door over de kleding heen de nek en de schouders een weldadige massage te geven met een techniek die zacht en liefdevol is voor de meest kwetsbare zorgvragers maar ook mantelzorgers. Bij Kicozo kun je diverse workshops volgen waarin massage de hoofdrol speelt. Kijk op de website voor meer informatie.

Deskundige Complementaire Zorg en Kicozo docent **Marion Beek** nam haar deelnemers mee “op reis” met geleide visualisatie, kleur en geur, om zo te laten zien en ervaren hoe (evidence based) deze technieken kunnen zijn bij pijn in de palliatieve fase. Verzorgende IG, AromaZorg Deskundige, NLP en Transpersoonlijk Coach **Chris’l Kleijn** bood haar deelnemers interactief inzicht in “Werkelijk Afstemmen”, hoe je zelf communiceert en hoe de zorgvrager dit doet waardoor aansluiting en een liefdevolle verbinding ontstaan, zodat je er nog meer voor iemand kunt zijn.

Zelf lichtte ik, **Madeleine Kerkhof**, toe en liet ervaren hoe het werken met water, meer speciaal het koolzuurbad aantoonbaar werkzaam kan zijn voor pijnklachten waaronder neuropatische pijnen. Bij Kicozo kun je diverse scholingen volgen waarin AquaZorg aan bod komt of de hoofdrol speelt. Kijk op de website voor meer informatie.

Als klap op de vuurpijl werden alle deelnemers getraakteerd op een voorstelling van theatervrouw **Nicoline van de Beek** met haar **Theater van de Laatste Dagen**. Nicoline bracht een geweldig hilarisch, realistisch en ontroerend theaterstuk waarin Ada Vogelenzang voor een hele groep “palliatieve” patiënten zorgt.

Deelnemers konden verder genieten van een fijne symposiumtas met **kadootjes van AromaZorg Zuster, Chi Natural Life en Oshadhi**, waarvoor wij hen van harte bedanken. **Eric de Roode** van **E-Nursing** schonk gewaardeerde kortingsbonnen, evenals **Olivia Verweij** van het **Sanadome**.

Ook waren er informatiestand, zoals die van Marion Giesberts met de **HAN/VDO** die ondermeer de opleiding Verpleegkundige en Consulent Complementaire Zorg geeft, waaraan ik een trotse docent ben. Corine de Groot en Margriet Gritter waren er met hun **Skills Update**, een prachtige locatie voor scholingen in de zorg, waar wij graag gebruik maken van de faciliteiten en gastvrijheid van beide gepassioneerde zorgvrouwen.

Dank aan de deelnemers die ons ook weer inspireerden en vooral aan allen die dit mede mogelijk gemaakt hebben!

En zet hem vast in je agenda.... het Kicozo Symposium zal volgend jaar plaats vinden de dag van de verpleging. Het thema:

"Emotionele en Spirituele Zorg in de Laatste Fase" Locatie: Bovendonk te Hoeven

12 mei 2023

Congresagenda – we zijn erbij op:

20-22 mei a.s. Botanica 2022 (online)

30 juni en 1 juli a.s. Nursing Experience, Reehorst, Ede.

Kicozo voor vertrouwde en nieuwe cursussen en workshops

Hoe de agenda eruitziet vind je op: <https://www.kicozo.info/scholingen/professionals/agenda-scholingen-zo/>

Tot zover deze nieuwsbrief. Namens Kees en ons mooie team wensen wij jou een fijne dag – en vergeet niet.... Je bent van harte welkom (na aanmelding) op:

Online Kicozo Complementair Café op 7 juni, 7 juli, 2 augustus en/of 6 september a.s.

Om met mij...

- te sparren over het inzetten over complementaire zorg in het algemeen
- te overleggen over een situatie waar complementaire zorg inzetbaar zou kunnen zijn
- te praten over het veilig gebruik van AromaZorg
- te overleggen of die Koele Buikwassing nu wel of niet toepasbaar is bij jouw client
- een boom(pje) op te zetten over de weldaad van AquaZorg
- een casus te bespreken om te kijken of je op de goede weg bent
- over massage toepassingen te praten voor jouw setting
- over de inzet van geuren bij dementie te sparren

... of je andere vragen of behoefte aan overleg mee te delen

Geheel gratis, maar nooit voor niets 😊 in een veilige (groeps)omgeving.

Voor zorgprofessionals en privépersonen in elke setting van de zorg. Meld je aan via het email adres van Kicozo en ik stuur je een link.

Madeleine's
info & vragenuurtje

**elke 1e dinsdag van de maand* welkom
van 19.00 – 20.00*u via Zoom**

Stel je vraag over AromaZorg, Massage, AquaZorg &
Ontspanningstechnieken en spar live met Madeleine in

Kicozo's Complementair Café

Aanmelden uitsluitend via info@kicozo.nl

**PS: aanpassingen in data voorbehouden,
enige uitloop mogelijk - check bij Madeleine*

Namens Team Kicozo, Madeleine en Kees. Madeleine Kerkhof, Verbinder in de Zorg

Directeur Kicozo, Lid V&VN, Adviseur AromaZorg en AquaZorg V&VN Complementaire Zorg;

Lid Palliactief, NAHA (approved educator), AIA (education committee member), EONS, AHNA, IFPA,
Fellow van ICAN.

Kicozo

Kennisinstituut Integratieve & Complementaire Zorg

Mail: info@kicozo.nl